

GROENLINKS

VERENIGING GROENLINKS
UTRECHT

JAARRAPPORT
2012

Postadres Postbus 8008 – 3500 RA Utrecht – Bezoekadres Oudegracht 312 – 3511 PK Utrecht
www.groenlinks.nl – E – info@groenlinks.nl – T 030 2399900 – F 030 2300342

dubois & co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 3 JUL 2013

paraaf voor identificatiedoeleinden:

INHOUD

RAPPORT	BLZ.
Jaarverslag	
1. Algemeen	2
2. Financiële positie	4
3. Bestuursverslag vanuit financieel economisch perspectief	5
Jaarrekening	11
4. Balans per 31 december 2012	12
5. Staat van baten en lasten over 2012	14
6. Kasstroomoverzicht	15
7. Algemene toelichting	16
8. Toelichting op de balans	18
9. Toelichting op de staat van baten en lasten	24

1. ALGEMEEN

De vereniging is opgericht op 11 april 1990 en heeft ten doel:
Het bedrijven van GroenLinkse politiek waarbij in de programma's wordt omschreven wat onder GroenLinkse politiek wordt verstaan.

De vereniging staat ingeschreven bij de kamer van koophandel in de regio Utrecht te Utrecht onder inschrijvingsnummer: 40537112.

In 2012 was het bestuur van de vereniging als volgt samengesteld (interim-partijbestuur, op 16 oktober 2012 toegetreden en op 3 maart 2013 afgetreden):

Voorzitter	Zuijlen, van E.
Vice-voorzitter, bestuurslid publiciteit en campagnes	Leede, de B.
Bestuurslid P&O	Tiemens, H.
Penningmeester	Haar, van der J.
Bestuurslid interne partijontwikkeling	Grondel, R.
Bestuurslid externe partijontwikkeling	Krabbendam, G.

Per 12 februari 2012 zijn afgetreden: Henk Nijhof en Arno Bonte.

Per 12 februari 2012 zijn toegetreden: Heleen Weening, voorzitter en Matthijs Nieuwenhuis, bestuurslid publiciteit en campagnes.

Per 6 oktober 2012 zijn afgetreden: Heleen Weening (voorzitter), Dineke Oldenhof (vice-voorzitter/bestuurslid externe partijontwikkeling), Matthijs Nieuwenhuis (bestuurslid publiciteit en campagnes), Niels Feis (bestuurslid PenO), David Rietveld (bestuurslid interne partijontwikkeling) en Toine van de Ven (bestuurslid internationaal secretaris)

Per 3 maart 2013 zijn toegetreden: Rik Grashoff (voorzitter), Marjolein Meijer (vice-voorzitter), Jeroen de Glas (bestuurslid publiciteit en campagnes), Gertjan Kleinpaste (bestuurslid PenO), David Rietveld (bestuurslid interne partijontwikkeling), Antoin Deul (bestuurslid externe partijontwikkeling) en Marieke Wagter (penningmeester)

KERNCIJFERS	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2010</u>
Aantal leden (incl. kennismakingsleden)	24.000	26.255	27.594
Gemiddelde bijdrage per lid (incl. kennismakingsleden)	€ 69,50	€ 78,63	€ 71,35
Aantal donateurs	3.000	4.710	6.475
Gemiddelde bijdrage per donateur	€ 50,38	€ 26,05	€ 41,36
Aantal fte (32 uur per week) Landelijk Bureau	32,3	32,3	29,2
Aantal medewerkers Landelijk Bureau	50	51	48
Vrije reserve *	0	€ 170.399	€ 4.087
Continuïteitsreserve **	€ 552.745	€ 886.000	€ 866.000

* Vanaf 2011 is de voormalige Algemene reserve gesplitst in een Vrije reserve en een Continuïteitsreserve .

** De beoordeling of de grootte van de Continuïteitsreserve voldoende is, vindt aan de hand van de volgende berekening plaats:

Bepaling continuïteitsreserve

	2012	2011	2010
	€	€	€
Eenderde van de verwachte personeelskosten van het komend jaar:	400.000	615.000	595.000
Eenderde van de verwachte huisvestingskosten van het komend jaar:	71.000	71.000	71.000
Een buffer van € 200.000 voor tussentijdse verkiezingen:	200.000	200.000	200.000
Minimale omvang van de algemene reserve:	<u>671.000</u>	<u>886.000</u>	<u>866.000</u>

Zie ook de toelichting onder Eigen Vermogen.

dubois & co
REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam, 3 JUL 2013

paraaf voor identificatiedoeleinden:

2. FINANCIËLE POSITIE

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling.

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Op korte termijn beschikbaar		
Vlottende activa	347.121	342.926
Liquide middelen	185.682	261.118
	<u>532.803</u>	<u>604.043</u>
Schulden op korte termijn	<u>1.697.673</u>	<u>848.640</u>
Werkkapitaal	-1.164.870	-244.597
Vastgelegd op lange termijn		
Immateriële vaste activa	216.608	158.052
Materiële vaste activa	<u>2.060.034</u>	<u>2.098.067</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	1.111.771	2.011.522
De financiering vindt plaats met		
Continuïteitsreserve	552.745	886.000
Vrije reserve	0	170.399
Bestemmingsreserve	0	382.098
Reorganisatievoorziening	160.000	
Verkiezingsvoorziening	<u>399.026</u>	<u>573.026</u>
	1.111.771	2.011.522

Volgens vorenstaande opstelling is het werkkapitaal per 31 december 2012 ten opzichte van 31 december 2011 gedaald met € 920.273,-, te weten van - € 244.597 tot - € 1.164.870, -.

Deze mutatie is in de staat van herkomst en besteding van middelen gespecificeerd.

<u>Staat van herkomst en bestedingen</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
		€
Herkomst van middelen		
Saldo der baten en lasten boekjaar	-885.749	60.346
Afschrijvingen	114.621	61.400
Dotatie reorganisatievoorziening	160.000	0
Dotatie verkiezingsvoorziening	<u>414.000</u>	<u>414.000</u>
Cashflow	- 197.130	535.746
Besteding der middelen		
Investeringen immateriële vaste activa	105.089	158.052
Investeringen materiële vaste activa	30.055	2.081.777
Onttrekking aan verkiezingsvoorziening	<u>588.000</u>	<u>195.425</u>
	723.144	2.435.254
Mutatie werkkapitaal	-920.274	-1.899.508

3. BESTUURSVERSLAG VANUIT FINANCIËEL ECONOMISCH PERSPECTIEF

- *Inleidende*

2012 was voor GroenLinks in electoraal-, bestuurlijk- en organisatorisch opzicht één van de meest onrustige jaren uit haar ruim 20-jarige historie. Kort na de wisseling van het partijvoorzitterschap (11 februari 2012) viel het kabinet Rutte I (23 april 2012), en begonnen de voorbereidingen van de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Een aanvankelijke stijging in de wekelijkse opiniepeilingen – 8 fictieve zetels na het sluiten van het Lenteakkoord op 26 april door VVD, CDA, D66, ChristenUnie en GroenLinks – werd teniet gedaan door interne strubbelingen rond de verkiezingen van de lijsttrekker. GroenLinks haalde uiteindelijk op 12 september slechts 4 zetels, een verlies van 6 zetels in vergelijking met de verkiezingen voor de Tweede Kamer in 2010. Daarnaast verloor de partij veel leden en besloten veel leden hun contributie te verlagen.

Naar de oorzaken van de verkiezingsnederlaag heeft een commissie onder leiding van Nel van Dijk onderzoek gedaan vanaf oktober 2012. De resultaten en aanbevelingen zijn op 25 januari 2013 publiek gemaakt en overhandigd aan het partijbestuur.

Het slechte verkiezingsresultaat van 12 september werd op 5 oktober gevolgd door het vertrek van Jolande Sap als partijleider en voorzitter van de Tweede Kamerfractie, en op 6 oktober door het voltallige partijbestuur. De Toezichtraad heeft dezelfde dag besloten tot het formeren van een interim-partijbestuur, dat op 16 oktober is geïnstalleerd en, onder voorzitterschap van Eduard van Zuijlen, een aantal concrete opdrachten meekreeg:

- Het organiseren van een congres in het voorjaar van 2013 waar een nieuw partijbestuur zal worden gekozen en voorstellen worden gedaan naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie Van Dijk;
- Het opstellen van een begroting voor 2013, waarin een aanzienlijke bezuiniging dient te worden gerealiseerd als gevolg van verminderde subsidie- en contributie-inkomsten. Op 16 oktober heeft het interim-partijbestuur de directeur van het Landelijk Bureau opdracht gegeven om een sluitende begroting op te leveren, alsmede voorstellen voor een reorganisatieplan en sociaal plan;
- Behartigen van de lopende zaken;

De fractie van GroenLinks heeft na 5 oktober Bram van Ojik gekozen tot voorzitter.

Het interim-partijbestuur heeft zijn opdracht afgerond op 3 maart 2013. Die dag is er op het congres een nieuw partijbestuur gekozen, met Rik Grashoff als voorzitter, en is er een groot aantal voorstellen, voortkomende uit de aanbevelingen van de commissie Van Dijk, door het congres aangenomen, dat onder andere herhaling van controverses rond kandidaatstelling en lijsttrekkerverkiezingen zal voorkomen.

Toch hebben de incidentele gebeurtenissen, zoals hierboven beschreven, grote invloed gehad op de financiële positie van de partij.

Financiële jaarcyclus

De financiële jaarcyclus bestaat uit drie hoofdthema's. Het begint met begroten, vervolgens met het bewaken middels managementrapportages per kwartaal of trimester, en daarna wordt de afronding van het boekjaar gerapporteerd door middel van een jaarverslag. In dit bestuursverslag kijken we terug op de begroting 2012 om aan de hand daarvan de werkelijke uitgaven en opbrengsten te analyseren. Daarna zal er worden gekeken naar het resultaat van het boekjaar om vervolgens vooruit te blikken naar 2013 en verder.

- *Effecten, begroting en werkelijkheid*

Aan het begin van 2012 was bekend dat de begroting van 2012 mogelijk zou sluiten met een verlies van 140.000 euro. Dit bedrag betrof de aanloopkosten voor de verbouwing van het partijbureau, bij uitvoering van het verbouwplan op te nemen in een projectbegroting als investering. In april 2012 heeft het partijbestuur besloten de verbouwplannen uit te stellen; de voorbereidingskosten (85.000 euro in plaats van 140.000 euro) zijn in 2012 gemaakt en opgenomen in de jaarrekening.

Maar (het moment van) de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de gebeurtenissen in de partij op de weg daar naartoe, en de uitslag en het vertrek van partijleider en partijbestuur, hebben een zeer groot effect gehad op de inkomsten en uitgaven van de partij, in relatie tot de begroting 2012, en op de financiële positie.

Hieronder de posten met de grootste effecten.

- Contributies

Het grootste effect betreft de contributie-inkomsten, die 432.000 euro lager zijn dan begroot (1.680.072 ipv 2.112.000).

In 2012 zegden ruim 2200 leden meer hun lidmaatschap op dan er zich nieuwe leden aandienden. Daarnaast besloten veel leden minder contributie bij te dragen. En bleek de gemiddelde bijdrage van nieuwe leden lager dan die van leden die opzegden. Dit verklaart de genoemde daling aan contributie-inkomsten.

- Kosten reorganisatie

Een tweede effect betreft de kosten van de noodzakelijke reorganisatie van het Landelijk Bureau, bestaande uit (afkoop van) wachtgeld, transitiebudgetten (voor begeleiding naar ander werk en/of scholing), juridische- en advieskosten, alle voortkomend uit het Sociaal Plan. Hiervoor is 160.000 euro uit de sociale reserve aangewend. Een deel van de reorganisatiekosten zal in 2013 worden uitgekeerd.

3. Projectkosten

De projectkosten zijn hoger dan begroot voor 2012, omdat hier de Tweede Kamer-verkiezingen in zijn opgenomen. Een gedeelte van de meerkosten wordt gedekt door verschuiving van budgetten van in de begroting opgenomen reguliere activiteiten (80.000 euro), een deel door fondsenwerving (50.000 euro) en door de verkoop van materialen (25.000 euro).

4. Tegenvallers

Andere tegenvallers die bijdragen aan een negatief resultaat over 2012 zijn:

- Het afschaffen door het Rijk van de jaarlijkse subsidie voor vorming en scholing van raadsleden (25.000 euro);
- Hogere kosten van de partij-organisatie, met name door de inhuur van adviseurs (30.000 euro);
- Onderzoek naar de oorzaken van de verkiezingsnederlaag door de commissie Van Dijk (45.000 euro)

5. Afdrachten

De grootste financiële meevaller in 2012 betreft de afdrachten voor vertegenwoordigers, die ruim 100.000 euro hoger zijn dan begroot. Het in 2010 ingezette beleid voor de inning van afdrachten ontwikkelt zich nog steeds ten positieve. Toch ligt hier nog potentie om meer afdrachten te innen.

Conclusie

Het negatieve resultaat over 2012 bedraagt als gevolg van bovenstaande ontwikkelingen 886.000 euro. Dit is ook het bedrag waarmee het eigen vermogen van de vereniging GroenLinks is afgenomen.

Toch moet worden benoemd dat de schuld aan handelscrediteuren, oftewel de harde schuldeisers, in verhouding erg laag is in vergelijking met de onderlinge schulden en vorderingen met neveninstellingen van Vereniging GroenLinks, zoals het Wetenschappelijk Bureau, Dwars, fracties van GroenLinks en de afdelingen van de Vereniging GroenLinks.

- *Reserves en financiële positie*

Het verlies van 2012 kon worden opgevangen door aanwending van een deel van de continuïteitsreserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserves.

De Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld om een buffer te hebben die in het geval van calamiteiten gebruikt kan worden. Deze continuïteitsreserve kent een rationeel minimum en wordt bepaald door de interne berekeningsmethodiek van het Minimaal noodzakelijk Eigen Vermogen.

Continuïteitsreserve	2012	2011	2010
Eenderde van de verwachte personeelskosten van het komend jaar:	€ 400.000	€ 615.000	€ 595.000
Eenderde van de verwachte huisvestingskosten van het komend jaar:	€ 71.000	€ 71.000	€ 71.000
Een buffer van € 200.000 voor tussentijdse verkiezingen:	<u>€ 200.000</u>	<u>€ 200.000</u>	<u>€ 200.000</u>
Minimale omvang van de continuïteitsreserve:	€ 671.000	€ 886.000	€ 866.000

Echter, door de forse afname van het eigen vermogen is de continuïteitsreserve per balansdatum ca. 118.000 euro lager dan deze volgens de interne berekeningsmethode hoort te zijn (671.000 euro).

	31-12-2012	31-12-2011
	€	
Continuïteitsreserve	552.745	886.000

Het op peil brengen van het eigen vermogen in de komende begrotingsjaren is noodzaak.

Vrije reserve

De vrije reserve is wat het woord 'vrij' zegt: het is nog niet bepaald wat we met dit geld gaan doen, het is nog vrij te bestemmen. We gebruiken dit ter dekking van het werkkapitaal en dus is de vrije reserve in zijn geheel gebruikt om het verlies van 2012 mede op te vangen.

Vrij reserve	2012	2011
	€	€
Saldo per 1 januari	170.399	4.087
Toevoeging/onttrekking	-170.399	166.311
Stand per 31 december	0	170.399

Bestemmingsreserves

De bestemde reserves bestaat uit 3 onderdelen.

- De sociale reserve is bedoeld voor een sociaal personeelsbeleid.
- Uit de afdelingsreserve kunnen lokale en provinciale afdelingen een extra bijdrage krijgen voor bijvoorbeeld eenmalige grote activiteiten of tussentijdse gemeenteraadsverkiezingen.
- De overige reserves zijn ontstaan door toewijzingen van resultaten in enig jaar.

Bestemmingsreserves	Stand per 01-01-2012	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per 31-12-2012
	€	€	€	€	
		Lasten	Vrijval		
Sociale reserve	150.000	160.000		10.000	0
Afdelingsreserve	57.098	29.627	27.471	0	0
Overige bestemmingsreserves:					
Merkstrategie	100.000	36.176	63.824	0	0
Medewerker financiën	50.000	50.000	0	0	0
Vervallen subsidie trainingen	25.000	25.000	0	0	0
Totaal	382.098	300.803	91.295	10.000	0

De bestemmingsreserves zijn in zijn geheel opgemaakt.

Verkiezingsvoorziening

De verkiezingsvoorziening wordt opgebouwd volgens een dotatie- en onttrekkingsschema, rekening houdend met de gemiddelde periodiciteit van de betreffende verkiezing. In 2012 waren er onverwachte Tweede Kamerverkiezingen.

Verkiezingsvoorziening	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-2012	Uitgaven	Vrijval		31-12-2012
	€	€	€	€	
Verkiezingsvoorziening	573.026	588.000	0	414.000	399.026
Totaal	573.026	588.000	0	414.000	399.026

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening bestaat uit te betalen afkoopsommen en wachtgeld, transitiebudgetten en juridische kosten die allen betaald worden in 2013 en verder.

Reorganisatievoorziening	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-2012	Uitgaven	Vrijval		31-12-2012
	€	€	€	€	
Reorganisatievoorziening	0	0	0	160.000	160.000
Totaal	0	0	0	160.000	160.000

Begroting 2013

De herziene begroting voor 2013 sluit met een positief resultaat van 50.000,-. Medio 2013 is een nieuwe prioriteitsstelling en begroting voorzien als gevolg van het resultaat over 2012, de resultaten van de eerste trimesterrapportage, de speerpunten van het partijbestuur, en de liquiditeitspositie van de vereniging, die verslechterd is als gevolg van de daling aan inkomsten. In 2012 is blijvend een beroep gedaan op de in 2011 bij de Triodos afgesloten kredietvoorziening.

	2013 €	2012 €
TOTAAL KOSTEN A+B	3.711.000	4.773.000
TOTAAL INKOMSTEN	(3.761.000)	(4.687.500)
RESULTAAT	(50.000)	85.500
A. Projectkosten	165.000	320.000
1 CRM-systeem	20.000	-
2 Congres	78.000	95.000
3 Projecten Partij en Netwerk	-	32.500
4 Projecten Campagne en Kiezers	-	32.500
5 Projecten Bedrijfsvoering	4.000	10.000
6 Huisvesting	10.000	140.000
7 Interne communicatie	-	10.000
8 Investering nieuwe website	-	-
9 Commissie van Dijk	15.000	-
10 Reorganisatie Landelijk Bureau	27.000	-
11 Kandidaten commissie	11.000	-
B. Kosten reguliere begroting	3.546.000	4.453.000
40 Personeelskosten	1.502.000	1.842.000
41 Huisvestingskosten	123.000	73.500
42 Kantoorkosten	396.000	354.000
43 Partij en Netwerk	67.000	126.500
44 Magazine	100.000	175.000
45 Directie/bestuur	124.000	126.000
46 Communicatie	44.000	60.500
47 Bijdragen partijorganisatie	1.101.000	1.505.500
48 Kiezers en campagne	54.000	110.000
49 Politiek personeelsbeleid	35.000	80.000
C. Inkomsten	(3.761.000)	€ (4.687.500)
80 Contributies	(1.687.000)	(2.112.000)
81 Afdrachten	(1.178.000)	(1.210.000)
82 Subsidies	(723.000)	(1.120.000)
83 Rente en overige baten	(32.000)	(25.500)
87 Ink uit training, subs vorming en scholing	(16.000)	(41.000)
85 Opbrengsten magazine	(13.000)	(19.000)
88 Giften, voor- en najaarsronde	(112.000)	(160.000)
RESULTAAT	(50.000)	85.500

De herziene begroting voor 2013 sluit af met 50.000 euro winst. Deze zal worden toegevoegd aan de reserves.
Voor 2013 zijn de alle inkomsten conservatief begroot en is rekening gehouden met een lichte daling van het

ledental. Aan de inkomstenkant wordt stevig ingezet op ledenbehoud, ledenwerving en werving van vrijwillige bijdragen, onder andere door verdere ontwikkeling van het CRM-systeem en de benadering van doelgroepen, en door acties. Aan de uitgavenkant is er gekeken welke uitgaven echt noodzakelijk zijn en zijn de volgende twee bijsturingen doorgevoerd.

- Eenmalige korting van 10% op de afdelingsbijdrage 2013 en geen vrijval uit 2012

- 25 % (100.00 euro) minder doteren aan de verkiezingsvoorziening in 2013

- *Vooruitblik*

We staan voor een uitdaging om de financiële situatie van GroenLinks te stabiliseren en structureel te verbeteren. Er zal moeten worden gezorgd dat 2013- 2015 met een positief resultaat zal worden afgesloten en dat de reserves de komende jaren zullen worden versterkt. GroenLinks heeft echter laten zien dat ze financieel kan ingrijpen wanneer dit nodig is. De herziene begroting 2013 kent een bezuiniging op de kosten van 1.062.000 ten opzichte van de begroting voor 2012. Daarnaast zal de nadruk liggen op het vergroten van inkomsten (contributies en extra bijdragen) en zal er extra worden ingezet op ledenwerving en het terugwinnen van vertrokken leden.

Medio 2013 zal begonnen worden met de begrotingsscenario's voor het verkiezingsjaar 2014, en worden maatregelen voorbereid voor het geval zich nieuwe tegenvallers voordoen en om snel te kunnen reageren op veranderende situaties. Er zal een hypotheek worden aangevraagd voor het pand om de liquiditeitspositie te verbeteren. In de wetenschap dat het resultaat van 2012 voortkomt uit een opeenstapeling van incidenten en interne problemen, die achter de rug zijn, kan gebouwd worden aan een sterk GroenLinks dat staat voor een duurzame en sociale samenleving. De bestuurlijke rust binnen GroenLinks is teruggekeerd.

In de partij heerst een positieve sfeer, en politiek leider Bram van Ojik oogst waardering binnen en buiten de partij. In de werkorganisaties in Utrecht, Den Haag en Brussel wordt hard gewerkt aan goede beleidsplannen en electoraal herstel.

Voor het partijbestuur van GroenLinks

Marieke Wagter, penningmeester
3 juli 2013

JAARREKENING 2012

dubois & co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 3 JUL 2013

paraaf voor identificatiedoeleinden:

4. BALANS PER
(NA RESULTAAT)

ACTIVA	31-12-2012		31-12-2011	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
<i>IMMATERIELE VASTE ACTIVA</i>				
Software	<u>216.608</u>		<u>158.052</u>	
		216.608		158.052
<i>MATERIELE VASTE ACTIVA</i>				
Gebouwen en terreinen	2.001.490		2.029.418	
Inventaris	16.097		17.311	
Automatisering	<u>42.447</u>		<u>51.338</u>	
		<u>2.060.034</u>		<u>2.098.067</u>
SOM DER VASTE ACTIVA		2.276.642		2.256.119
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>VOORRAAD</i>		0		0
<i>VORDERINGEN</i>				
Debiteuren	128.338		121.935	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>218.783</u>		<u>220.991</u>	
		347.121		342.926
<i>LIQUIDE MIDDELEN</i>		<u>185.682</u>		<u>261.118</u>
SOM DER VLOTTENDE ACTIVA		532.803		604.043
TOTAAL		2.809.445		2.860.163

**31 DECEMBER
BESTEMMING)**

PASSIVA	31-12-2012		31-12-2011	
	€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN				
Continuïteitsreserve		552.745	886.000	
Vrije reserve		0	170.399	
Bestemmingsreserve		0	382.098	
		<u>552.745</u>	<u>1.438.497</u>	1.438.497
VOORZIENINGEN				
Voorzieningen		<u>559.026</u>	<u>573.026</u>	573.026
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN				
Schulden aan banken		519.344	0	
Crediteuren		392.816	201.027	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		92.382	104.068	
Overige schulden en overlopende passiva		<u>693.131</u>	<u>543.545</u>	
		<u>1.697.674</u>	<u>848.640</u>	848.640
TOTAAL		2.809.445	2.860.163	

5. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2012	2012	2011
	€	begroting	€
	€	€	€
BATEN			
Contributie	1.680.072	2.112.000	2.076.130
Afdrachten	1.316.623	1.210.000	1.319.173
Subsidie BZK	1.116.228	1.120.000	1.093.904
Giften	151.134	160.000	122.712
Subsidie IMD (Institute for Multiparty Democracy)	0	0	9.714
Subsidie vorming en scholing	0	25.000	24.990
Opbrengst GroenLinks magazine	16.061	19.000	28.365
Trainingen en cursussen	14.625	16.000	26.114
Overige baten (o.a. bestellingen)	42.839	17.000	36.308
Financiële baten (rente)	2.657	0	32.338
Som der baten	4.340.239	4.679.000	4.769.748
LASTEN			
Personeelskosten	2.005.165	1.857.500	1.890.753
Huisvestingskosten	73.998	73.500	163.366
Kantoorkosten	354.543	324.500	268.789
Activiteiten Bureau	208.797	301.000	263.022
Partijbestuurkosten	122.575	90.500	87.136
Kosten GroenLinks magazine	148.454	175.000	238.482
Werkzaamheden door derden	51.633	41.000	50.652
Bijdragen aan werkgroepen	24.035	25.000	31.818
Bijdragen aan afdelingen	748.601	730.500	708.453
Bijdragen en subsidies	610.957	399.000	608.840
Diverse projecten	1.174.320	747.000	707.308
Doorbelaste kosten aan WB/SDS	-296.261	0	-229.343
Diverse baten en lasten	-827	0	-79.874
Som der lasten	5.225.988	4.764.500	4.709.402
Resultaat:	-885.749	-85.500	60.346
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve	-333.253	0	20.000
Vrije reserve	-170.399	-140.000	166.311
Bestemmingsreserve	-382.097	54.500	-125.965
	-885.749	-85.500	60.346

De wijze van presentatie van de begroting in de jaarrekening verschilt met de presentatie van de goedgekeurde begroting van 2012.

Verschillende posten zijn opnieuw gerubriceerd om de vergelijking met de realisatie transparanter te maken. De post "Inhouding lunchkosten bij personeel" (€ 8.500,-) stond in de goedgekeurde begroting gepresenteerd onder de baten. In de jaarrekening is deze gerubriceerd onder de lasten onder de personeelskosten.

6. KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht GroenLinks 2012 indirecte methode

	2012		2011	
	€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Bedrijfsresultaat		-885.750		60.346
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	114.621		61.400	
Mutaties voorzieningen	-14.000		218.575	
		100.621		279.975
Veranderingen in Werkkapitaal				
Voorraden	0		16.321	
Vorderingen	-4.195		128.922	
Kortlopende schulden	329.690		166.650	
		325.495		311.893
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-459.634		652.214
Kasstroom uit operationele activiteiten		-459.634		652.214
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investeringen in materiele vaste activa	-30.055		-2.081.777	
Desinvesteringen in materiele vaste activa				
Investeringen in immateriële vaste activa	-105.089		-158.052	
Desinvesteringen in immateriële vaste activa				
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-135.144		-2.239.829
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>				
Ontvangsten uit langlopende schulden	0		0	
Aflossing langlopende schulden	0		0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0		0
<u>Mutatie geldmiddelen</u>		-594.778		-1.587.615
Toelichting op de geldmiddelen				
stand per 1 januari		261.118		1.848.732
mutatie geldmiddelen		-594.778		-1.587.615
stand per 31 december		-333.660		261.117
Liquide middelen verantwoord in de jaarrekening :				
Schulden aan banken (hypotheclair krediet)		-519.344		0
Liquide middelen		185.682		261.118
		-333.662		261.118

7. ALGEMENE TOELICHTING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Immateriële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, respectievelijk de voortbrengingskosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, respectievelijk de voortbrengingskosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De verkiezingsvoorziening is voor de gelijkmatige verdeling van de lasten voor verkiezingen en wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De kosten die met de verkiezingen samenhangen worden, op basis van vooraf door het Partijbestuur goedgekeurde begroting, ten laste van deze voorziening gebracht.

Schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten

De contributie, giften en afdrachten worden op kasbasis in het financiële verslag verantwoord. Voor deze posten is dan ook geen post "debiteuren" opgenomen. Voor het overige worden de baten zoveel mogelijk toegerekend aan het jaar waarin deze ontstaan zijn.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgende de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Ontvangen interest en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Resultaat

Het Partijbestuur geeft, conform de statuten, aan hoe het resultaat verwerkt moet worden.

Afdelingen

De activa en passiva, alsmede de baten en lasten van de lokale afdelingen zijn niet verwerkt in de jaarrekening van het landelijk bureau. Alleen de jaarlijkse bijdrage aan de afdelingen wordt als kosten/last meegenomen in de jaarrekening. Dit betekent dat de jaarrekening geen compleet beeld geeft van de gehele vereniging.

De afdelingen in het land bezitten geen rechtspersoonlijkheid. Het risico bestaat dat de afdelingen verplichtingen aangaan, waarvoor GroenLinks verantwoordelijkheid draagt. Dit wordt beschouwd als een aanvaardbaar risico, mede omdat debetstanden niet zijn toegestaan.

Doorbelastingen

Vanaf 2008 worden de doorbelaste kosten naar het Wetenschappelijk Bureau berekend aan de hand van het aantal fte's per 1 januari van het boekjaar, conform de afgesloten kostenpoolingsovereenkomst.

Reorganisatievoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De omvang van de voorziening en de hoogte van dotatie wordt berekend op basis van gemaakte individuele afspraken op grond van het sociaal plan en een inschatting van de overige kosten.

8. TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Software
	€
Stand per 1 januari 2012	
Aanschafwaarde	158.052
Cumulatieve afschrijving	0
Boekwaarde	158.052
Mutaties in boekjaar	
Investerings	105.089
Desinvestering/volledig afgeschreven	0
Afschrijving desinvesteringen (vrijval)	0
Afschrijvingen	46.533
Stand per 31 december 2012	
Aanschafwaarde	263.141
Cumulatieve afschrijvingen	46.533
Boekwaarde	216.608
Afschrijvingspercentage	%
Software	20%

Er is in 2011 een CRM-systeem ontwikkeld voor GroenLinks. Deze is in gebruik genomen in januari 2012. Vanaf 2012 wordt over deze investering worden afgeschreven.

MATERIELE VASTE ACTIVA

	Totaal	Gebouwen en terreinen	Inventaris	Automatisering
	€			
Stand per 1 januari 2012				
Aanschafwaarde	2.338.563	2.036.400	95.493	206.671
Cumulatieve afschrijving	-240.496	-6.982	-78.188	-155.330
Boekwaarde	2.098.067	2.029.418	17.305	51.341
Mutaties in boekjaar				
Investerings	30.055	0	11.729	18.326
Desinvestering/volledig afgeschreven	0	0	0	-39.719
Afschrijving desinvesteringen (vrijval)	0	0	0	39.719
Afschrijvingen	-68.088	-27.928	-12.940	-27.220
Stand per 31 december 2012				
Aanschafwaarde	2.368.619	2.036.400	107.222	185.278
Cumulatieve afschrijvingen	-308.588	-34.910	-91.128	-142.831
Boekwaarde	2.060.031	2.001.490	16.094	42.447

Afschrijvingspercentage	%
Gebouwen en terreinen	2%
Inventaris	25%
Automatisering	25-33%
Telefooncentrale	50%

Eind september 2011 is door de Vereniging GroenLinks het pand waar het Landelijk Bureau is gevestigd, Oudegracht 312 te Utrecht, gekocht.
De afschrijving vindt plaats gedurende 50 jaar. Er wordt rekening gehouden met een restwaarde van de grond.
In 2011 is afgeschreven over het laatste kwartaal.
De WOZ-waarde bedroeg op peildatum 1 januari 2012 € 1.807.000,-.

VLOTTENDE ACTIVA

VORDERINGEN

Debiteuren	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Stand conform administratie per 31 december	128.338	121.935
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Totaal	128.338	121.935

Bovengenoemde debiteuren betreffen voornamelijk vorderingen op fracties inzake verrekening van lonen van fractieassistenten.

Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Rekening courant 2 ^e kamer fractie	0	4.090
Nog te ontvangen subsidie ministerie	143.738	133.850
Nog te ontvangen rente	1.811	31.455
Waarborgsommen	6.795	6.795
Vooruitbetaalde bedragen	44.833	28.825
Overige vorderingen	21.606	15.976
Totaal	218.783	220.991

LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Postbank; rekeningen-courant	19.591	102.955
Triodos; rekening-courant	164.179	146.675
Postbank; spaarrekeningen	47	9.304
ASN Bank	0	710
Kas/kruisposten	1.865	1.474
Totaal	185.682	261.118

Bovengenoemde liquide middelen zijn vrij opneembaar.

EIGEN VERMOGEN

	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Continuïteitsreserve	552.745	886.000
Vrije reserve	0	170.399
Bestemmingsreserves	0	382.098
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	552.745	1.438.497

	2012	2011
	€	€
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	886.000	866.000
Toevoeging/onttrekking	-333.255	20.000
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	552.745	886.000

De beoordeling of de grootte van de continuïteitsreserve voldoende is, vindt aan de hand van de volgende berekening plaats:

Bepaling continuïteitsreserve	2012	2011	2010
	€	€	€
Eenderde van de verwachte personeelskosten van het komend jaar:	400.000	615.000	595.000
Eenderde van de verwachte huisvestingskosten van het komend jaar:	71.000	71.000	71.000
Een buffer van € 200.000 voor tussentijdse verkiezingen:	200.000	200.000	200.000
Minimale omvang van de algemene reserve:	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	671.000	886.000	866.000

Voor de bepaling van het saldo van de continuïteitsreserve wordt vooralsnog de oude berekeningsmethodiek gehanteerd van het Minimaal noodzakelijk Eigen Vermogen.
De verwachte salariskosten bedragen ca € 1.200.000,- in 2013.
Per balansdatum 2012 is de continuïteitsreserve ca € 118.000,- lager dan dat deze zou moeten zijn volgens bovenstaande berekeningsmethodiek.

Vrij reserve	2012	2011
	€	€
Saldo per 1 januari	170.399	4.087
Toevoeging/onttrekking	-170.399	166.311
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	0	170.399

Bestemmingsreserves	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-2012	Lasten	Vrijval		
	€	€	€	€	
Sociale reserve	150.000	160.000		10.000	0
Afdelingsreserve	57.098	29.627	27.471	0	0
Overige bestemmingsreserves:					
Merkstrategie	100.000	36.176	63.824	0	0
Medewerker financiën	50.000	50.000	0	0	0
Vervallen subsidie trainingen	25.000	25.000	0	0	0
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	382.098	300.803	91.295	10.000	0

Sociale reserve

In de rechtspositieregeling van GroenLinks is een aantal reserveringen ten behoeve van de medewerkers opgenomen. Voor de financiering van deze en andere reserveringen is de sociale reserve bestemd.

VOORZIENINGEN

Verkiezingsvoorziening	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-2012	Uitgaven	Vrijval		31-12-2012
	€	€	€	€	
Verkiezingsvoorziening	573.026	588.000	0	414.000	399.026
Totaal	573.026	588.000	0	414.000	399.026

De onttrekkingen (uitgaven) aan de verkiezingsvoorziening bestaan in 2012 uit uitgaven voor de Tweede Kamerverkiezingen, gehouden in september 2012.

De verkiezingsvoorziening wordt opgebouwd volgens een dotatie- en onttrekkingsschema, rekening houdend met periodiciteit van de betreffende verkiezing, te weten de Provinciale Statenverkiezingen, de Gemeenteraadsverkiezingen, Tweede Kamerverkiezingen en de verkiezing voor het Europees Parlement

Reorganisatievoorziening	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-2012	Uitgaven	Vrijval		31-12-2012
	€	€	€	€	
Reorganisatievoorziening	0	0	0	160.000	160.000
Totaal	0	0	0	160.000	160.000

De reorganisatievoorziening is gevormd per balansdatum voor de personele reorganisatie die noodzakelijk is als gevolg van het verlies van kamerzetels (van 10 naar 4 zetels) in de Tweede Kamer (minder inkomsten uit subsidie) en gedaalde inkomsten uit contributies.

De reorganisatievoorziening bestaat uit te betalen afkoopsommen en wachtgelden, transitiebudgetten en juridische kosten. € 94.000,- van de totale reorganisatievoorziening bedragen kortlopende schulden, welke in 2013 in ieder geval uitbetaald zullen worden.

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

Schulden aan banken	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Stand conform administratie per 31 december	519.344	0

In 2012 heeft GroenLinks gebruik gemaakt van het hypotheccair krediet bij de Triodosbank dat is afgesloten nadat het pand is aangekocht in september 2011

Crediteuren	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Afdelingen (rekening-couranten)	279.567	24.105
Handelscrediteuren	113.249	176.922
Stand conform administratie per 31 december	<u>392.816</u>	<u>201.027</u>

Eind januari is het restant 2012 van de landelijke bijdrage aan afdelingen overgemaakt. In 2011 is dit restant overgemaakt in december. Dit verklaart de toename van € 255.000,- aan schuld aan de afdelingen. Onder de handelscrediteuren is een bedrag opgenomen ad. € 6.764,- aan personeelsdeclaraties.

Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Loonbelasting	80.512	70.051
Te betalen BTW	10.688	1.425
Pensioen	1.182	32.592
Totaal	<u>92.382</u>	<u>104.068</u>

Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2012	31-12-2011
	€	€
Rekening-courant DWARS	80.082	87.100
Rekening-courant EGP	2.623	2.400
Rekening-courant Wetenschappelijk Bureau	184.847	112.032
Nog te betalen afdelingen	135.028	114.411
Reservering vakantiegeldverplichting	82.990	74.946
Reservering vakantiedagenverplichting	98.350	54.475
Accountantskosten	15.890	17.875
Overige schulden	93.322	80.306
Totaal	<u>693.131</u>	<u>543.545</u>

De post "overige schulden" bestaat voornamelijk uit nog te betalen facturen.

Op het congres van februari 2012 is het voorstel om de totstandkoming van het bedrag voor de landelijke bijdrage (De Bijdrageregeling) te wijzigen goedgekeurd.

De wijzigingen zijn als volgt samen te vatten:

1. financiering van de salariskosten van provinciale medewerkers wordt gerealiseerd binnen de Bijdrageregeling;
2. een deel van de vrijval van afdelingen die de landelijke bijdrage niet hebben opgevraagd komt ten gunste aan de landelijke bijdrage voor afdelingen na 2 jaar (voor 2013 is dat de vrijval van 2010);
3. 50% van het restantbedrag dat niet is aangevraagd van het afdelingsfonds wordt toegevoegd aan de Bijdrageregeling in het jaar erop (voor 2013 is dat het restant van 2012);

4. het totale te hoge Eigen Vermogen dat afdelingen na gemeenteraadsverkiezingen op de balans hebben wordt verdeeld over 4 jaar. Hiervan wordt ieder jaar, gedurende 4 jaar, 50% toegevoegd aan de Bijdrageregeling (voor 2012 is dat de vrijval van 2011).

De schuldpositie bestaat uit de laatste 3 berekende bedragen (totaal € 37.800,-). Dit bedrag wordt toegevoegd aan het totale bedrag dat ter beschikking wordt gesteld aan de lokale en provinciale afdelingen in 2013.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Copiers

Alle copiers worden gehuurd. Het huurcontract is afgesloten met Ricoh en heeft een looptijd tot 1 mei 2016. Hier geldt een minimum afname per jaar.

Hypothecair krediet

Er is een kredietfaciliteit afgesloten bij Triodos bank (€700.000, looptijd t/m 01/08/2013) , als gevolg van van de verminderde liquiditeit door de aanschaf van het pand (cash).

Rechtsgarantieregeling

In het kader van de rechtsgarantieregeling heeft GroenLinks naast de verantwoordelijkheid voor de eigen personele verplichtingen ook de verantwoordelijkheid voor personele verplichtingen van het personeel van het Wetenschappelijk Bureau van GroenLinks.

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam,

3 JUL 2013

paraaf voor identificatiedoeleinden:

9. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

Contributie	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Contributie	1.680.072	2.112.000	2.076.130

De contributie-inkomsten zijn ca. € 395.000,- lager dan in 2011 en ca. € 430.000,- lager dan begroot. Het ledenaantal is per saldo gedaald van 26.200 naar 24.000. Leden hebben minder contributie betaald dan dat zij in andere jaren deden. De oorzaken hiervoor zijn divers.

Afdrachten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Afdrachten	1.316.623	1.210.000	1.319.173

De inkomsten uit afdrachten zijn ten opzichte van 2011 gelijk gebleven. Er is ca. € 100.000,- meer aan afdrachten ontvangen dan begroot. In 2012 is evenals in 2011 veel aandacht besteed aan het voeren van de afdrachtenadministratie.

Subsidie BZK	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Subsidie BZK	1.116.228	1.120.000	1.093.904

Giften	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Giften	151.134	160.000	122.712

Er is ca. € 9.000,- minder aan giften ontvangen dan begroot.

Subsidie NIMD	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Subsidie NIMD	0	0	9.714

De subsidie NIMD is komen te vervallen vanaf 2011.

Subsidie vorming en scholing	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Subsidie vorming en scholing	0	25.000	24.990

Bij het opstellen van de begroting 2012 was nog niet bekend dat de subsidie vorming en scholing zou komen te vervallen in 2012.

Opbrengst Magazine	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Opbrengst GL magazine	16.061	19.000	28.365

Dit zijn voornamelijk opbrengsten uit advertenties in het GroenLinks magazine

Trainingen en cursussen	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Trainingen en cursussen	14.625	16.000	26.114

De opbrengsten betreffen bijdragen van deelnemers aan trainingen en cursussen die worden aangeboden door de GroenLinks Academie

Overige baten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
Overige baten	€ 42.839	€ 17.000	€ 36.308

Financiële baten	Realisatie 2011	Begroting 2012	Realisatie 2011
Rente	€ 2.657	€ 0	€ 32.338

LASTEN

Personeelskosten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Salariskosten	1.276.609		1.232.411
Salariskosten: pensioenen	173.502		147.519
Salariskosten: sociale lasten	233.185		190.823
Reservering vakantiegeld	105.615		89.488
Reservering eindejaarsuitkering	35.474		29.979
Salariskosten incl. pensioenen en soc. lasten	1.824.385	1.673.000	1.690.219
Ziekteverzuim/Arbodienst	33.594	42.000	22.949
Opleidings- en trainingskosten	7.335	25.000	12.404
Overige personeelskosten	36.688	20.000	22.554
Werving personeel	5.796	6.000	7.857
Tijdelijk personeel	24.063	25.000	64.733
Lunchkosten	17.902	15.500	13.500
Reis-en verblijfkosten	55.404	51.000	56.536
Totaal	2.005.165	1.857.500	1.890.753
Personeelsformatie (FTE) per einde jaar	32,3		32,3
Medewerkers per einde jaar	50		51

Aan personeelskosten is ca. € 150.000,- meer uitgegeven dan was begroot in 2012. Dit heeft voornamelijk te maken met meer salariskosten door het niet opnemen van vakantie-uren (ca. € 60.000,-), uitbreiding van contracten en gemaakte extra uren door de implementatie van het nieuwe CRM-systeem en door het in dienst nemen van een medewerker financiën (ca. € 50.000,-). Laatstgenoemde medewerker was opgenomen in de resultaatbestemming van 2011 om de inkomsten uit afdrachten te bestendigen.

Huisvestingskosten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Huurkosten	0	0	102.934
Gas/Water/Electriciteit	17.252	21.000	16.339
Heffingen en belastingen	10.664	11.000	7.345
Verzekeringen	8.693	9.500	7.671
Schoonmaakkosten	23.071	26.500	22.392
Onderhoudskosten	9.312	0	3.038
Beveiliging	5.006	5.500	3.646
Totaal	73.998	73.500	163.365

De huisvestingskosten zijn ten opzichte van 2011 met ca. € 90.000,- gedaald. Doordat het pand aan de Oudegracht is aangekocht zijn er geen huurkosten meer.

De afschrijvingskosten van het pand, € 30.000,-, staan gerubriceerd onder de kantoorkosten.

Kantoorkosten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Kantoorbenodigdheden	8.567	7.500	4.654
Klein inventaris	966	3.000	2.349
Telefoonkosten	15.734	14.000	12.921
Verzendkosten	35.833	25.000	35.912
Innings- en verwervingskosten	23.611	45.000	43.134
Kopieerkosten	32.738	24.000	30.533
Druk-, inbind- en opmaakkosten	974	10.000	11.899
Afschrijvingskosten	114.621	110.000	61.401
Abonnementskosten	5.818	8.500	8.089
Contributies en bijdragen EGP	36.195	34.000	35.101
Hosting	30.962	20.000	0
Automatiseringskosten	28.965	20.000	22.796
Kosten hypotheccair krediet	19.559	0	0
Totaal	354.543	324.500	268.789

Aan kantoorkosten is in 2012 ca. € 30.000,- meer uitgegeven dan begroot. Met name de kosten van de hosting van het CRM-systeem en het nieuwe mail-systeem, en de automatiseringskosten zijn hoger dan begroot. Daarnaast heeft GroenLinks gebruik moeten maken van het hyptheccaire krediet van de Triodosbank. De kosten van het gebruik maken hiervan waren niet voorzien.

Activiteiten Bureau	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Publieksdienst	31.000	31.000	31.000
Campagnes en communicatie	72.528	113.500	189.388
Academie	51.725	80.000	
Beheer en ontwikkeling website	33.025	20.000	37.254
Partij en Netwerk	20.520	45.000	5.380
Overige activiteiten	0	11.500	0
Totaal	208.797	301.000	263.022

De geplande activiteiten hebben voor een groot deel niet plaatsgevonden, omdat in 2012 vanaf april alles in het teken stond van de Tweede Kamerverkiezingen. De kosten zijn daarom ook ca. € 95.000,- lager dan begroot.

Partijbestuur kosten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Reis/verblijfkosten buitenland	1.042	2.500	3.779
Representatie	43.228	44.000	39.139
Overige diensten derden	47.151	21.000	16.421
Overige kosten PB	31.153	23.000	27.796
Totaal	122.575	90.500	87.136

Het voorzitterschap betreft een betaalde functie (ca € 80.000,-) opgenomen onder de personeelskosten. De overige bestuursfuncties kennen een vacatiegeldregeling. De kosten van het partijbestuur zijn ca. € 30.000,- hoger dan begroot. Met name de inhuur van adviseurs en de declaraties van het partijbestuur waren hoger dan begroot.

GroenLinks magazine	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Verzendkosten	66.421	175.000	79.236
Drukwerk	57.381		63.537
Redactiewerkzaamheden	7.640		12.981
Illustratiewerkzaamheden	9.350		12.655
Overige werkzaamheden	7.662		10.646
Interim hoofdredacteur	0		59.427
Totaal	148.454	175.000	238.482

De kosten van het GroenLinks magazine zijn ca. € 25.000,- lager dan begroot. Er zijn 6 magazines uitgekomen in 2012. De gemiddelde kosten van een magazine zijn € 25.000,-.

Werkzaamheden door derden	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Accountantskosten	30.272	25.000	32.404
Overige diensten derden	21.361	16.000	18.248
Totaal	51.633	41.000	50.652

Zowel de accountantskosten als de overige diensten zijn hoger uitgevallen dan begroot.

Werkgroepen	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Bijdragen werkgroepen	24.035	25.000	31.818

Afdelingen	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Bijdragen aan afdelingen	737.413	700.000	676.692
Gebudgetteerde vrijval	-50.000	-50.000	-50.000
Vrijval bijdrage afdelingen te hoog EV	-11.425	0	-11.000
Vrijval afdelingen voorgaande jaren	0	0	-422
Afdelingsfonds	55.504	53.000	34.334
Vrijval afdelingsfonds niet opgevraagd	-12.518	0	0
Ondersteuning provincies	29.627	27.500	58.849
Totaal	748.601	730.500	708.453

De totale kosten aan afdelingen, inclusief het afdelingsfonds, waren ca. € 18.000,- hoger dan begroot.

Bijdragen aan Dwars, WB en SDS	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
€	€	€	€
Subsidie Dwars BZK	52.473	60.000	59.716
Subsidie Dwars vanuit GroenLinks	21.000	21.000	16.396
Subsidie WB vanuit BZK	250.523	250.000	242.660
Subsidie WB vanuit GroenLinks	286.961	68.000	290.067
Totaal	610.957	399.000	608.839

Onder de "Subsidie WB vanuit GroenLinks" is een negatieve bijdrage opgenomen aan het Wetenschappelijk Bureau van € 60.000,-.

Doordat het Wetenschappelijk Bureau in het verleden positieve resultaten heeft behaald is het Eigen Vermogen van het Wetenschappelijk Bureau toegenomen de afgelopen jaren. GroenLinks draagt bij in de kosten van het Wetenschappelijk Bureau, zodat op deze wijze een deel van de bijdragen die GroenLinks in het verleden heeft gedaan weer terugvloeien naar GroenLinks.

Projectkosten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Congres	90.338	95.000	93.044
Partijraad	21.478	13.000	18.197
Dotatie voorziening verkiezingen	414.000	414.000	414.000
Kosten reorganisatievoorziening (incl. dotatie)	177.031	0	0
Politiek personeelsbeleid	0	0	3.855
CRM-systeem	2.542	0	1.190
Overig	20.015	65.000	140.280
Wervingscampagne	0	0	56.333
Project huisvesting	82.744	140.000	0
Merkstrategie	36.176	20.000	0
Tweede Kamer verkiezingen	873.831	0	0
Onttrekking voorziening verkiezingen	-588.000	0	0
Evaluatie Tweede Kamerverkiezingen	44.164	0	0
Provinciale Staten verkiezingen 2011	0	0	135.409
Onttrekking voorziening verkiezingen	0	0	-155.000
Totaal	1.174.320	747.000	707.308

De projectkosten zijn ca. € 430.000,- hoger dan begroot.

Dit heeft voornamelijk te maken met de onverwachte Tweede Kamerverkiezingen in 2012. De verkiezingen zelf hebben ca. € 285.000,- meer gekost dan dat er vanuit de verkiezingsvoorziening beschikbaar was. Dit is in 2012 deels opgevangen door het genomen besluit minder activiteiten uit te voeren dan gepland (zie onder activiteiten bureau) en een aantal geplande projecten niet door te laten gaan. Daarnaast werd er rekening gehouden met meer opbrengsten uit giften voor het verkiezingsfonds. Deze minder uitgaven en meeropbrengsten hebben uiteindelijk echter niet de € 285.000,- meer kosten gedekt.

Het destijds zittende partijbestuur heeft direct na de Tweede Kamerverkiezingen besloten de uitslag te laten evalueren door een onafhankelijke commissie (Commissie van Dijk). Inmiddels is deze evaluatie afgerond. De totale kosten van dit onderzoek bedragen € 60.000,-, waarvan € 45.000,- aan kosten in 2012 zijn gemaakt.

De uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen (vanaf februari 2013 minder inkomsten uit subsidie) en de verminderde contributie-inkomsten door het dalen van het aantal leden in 2012 hebben er toe geleid dat een personele reorganisatie noodzakelijk is in 2013. Een deel van de kosten van de reorganisatie zijn verwerkt in het resultaat van 2012 (€ 177.000,-) en opgenomen onder de projectkosten. € 160.000,- van deze kosten bedragen de gevormde reorganisatievoorziening voor kosten van afkoopsommen. Zie ook de toelichting onder de reorganisatievoorziening.

In september 2011 is het pand waarin het Landelijk Bureau van GroenLinks gehuisvest is, aangekocht. In 2012 zijn er ontwerpen gemaakt om het pand te verbouwen. Mede door de onverwachte verkiezingen zijn de verbouwplannen uitgesteld. De kosten voor de ontwerpen bedroegen ca. € 83.000,-.

Doorbelaste kosten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Doorbelaste kosten aan WB	-296.261	0	-229.343
Totaal	-296.261	0	-229.343

Diverse baten en lasten	Realisatie 2012	Begroting 2012	Realisatie 2011
	€	€	€
Vrijval voorziening waardeoverdracht pensioenen	0	0	-20.413
Vrijval inhouding afdelingen te ontv afdrachten	0	0	-20.441
Vrijval verkiezingsvoorziening	0	0	-43.702
Diversen	-827	0	4.682
Totaal	-827	0	-79.874

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging GroenLinks te Utrecht.

Wij hebben de jaarrekening 2012 van Vereniging GroenLinks te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de staat van baten en lasten over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die in de gegeven omstandigheden adequaat zijn. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl

KvK nummer 34374865

VENNOTEN

drs. A.P. Buteijn RA
drs. J.J.M. Huijbregts RA
M. Karman RA
J.J.H.G. Stengs RA
drs. G. Visser RA

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

M. Belkadi RA
drs. P.A.J.M. Bonants RA
drs. R.W.J. Bruinooge RA

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn RC

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Vereniging GroenLinks per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven".

Amsterdam, 3 juli 2013

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.M. Huijbregts